

IX. BÖLÜM- SÜNNET

9. Sünnet

Sünnet erkeklerde ve ya kadınlarda cinsel organa yapılan cerrahi müdahale olarak tanımlanır. Fiziksel açıklama olarak bu şekilde bir tanım yeterli olsa da antropolojik açıdan sünnet daha geniş anlamda ele alınmaktadır. Çünkü sünnet olayı incelendiğinde toplumun çocuk yetiştirmedeki yaklaşımları, geleneksel özellikler, ritüeller hatta dini inanç konusundaki fikir ve alışkanlıklarına ışık tutulmuş olur.

Tepeköy'de sünnet çağına gelen erkek çocuklar genellikle tek başlarına diplomalı ya da diplomasız sünnetçiler tarafından sünnet edilirler. Çoğunlukla kıyafet alınma, düğün yapılma durumu yoktur. Yapılan en yaygın kutlama mevlüttür. Konuşulan kadınların erkek çocuklarının hepsi sünnet olmuştur (Tablo:F-1).

Tablo: F-2'ye bakıldığında genel toplamda konuşulanın sünnet olan çocuk sayısının 2.4 olduğu görülür. İlk çocuğa sünnet yapılma yaşı iki grupta büyük farklılık göstermemektedir. İlk çocuğun medyan sünnet yaşı 4.4'tür (Tablo:F-3). İlk çocuğun sünnet töreni genel toplamda %97.8 oranında ev, ev önü ya da bahçede yapılmıştır. Genç hane başkanı grubunda bir kişi çocuğunun sünnetini köy meydanında yapmıştır (Tablo:F-4). Bu durum sünnet kutlamalarının köy meydanında coşkulu bir biçimde yapılmadığını göstermektedir. Aileler sünnet merasimini evlerinde daha sakin bir şekilde yapmaktadırlar.

İlk çocuğun sünnetinin kim tarafından yapıldığını görmek için Tablo: F-5'e bakmamız gerekir. Tepeköy'de ilk çocuğun sünneti genel toplamda yüksek oranda diplomasız sünnetçi tarafından yapılmaktadır. Genç hane başkanı grubunda çocuğunun sünnetini diplomalı sünnetçiye yaptıranların oranı daha yüksektir. Bu durum zaman ilerledikçe eskiye göre insanların çocuklarını daha çok eğitim almış insanlara sünnet ettirdiğinin göstergesidir.

Son çocuğa sünnet yapılma yaşı da iki grupta büyük farklılık göstermemektedir. Son çocuğun medyan sünnet yaşı 4.2'dir (Tablo:F-6). Tablo: F-7'ye bakıldığında genç hane başkanı grubundan bir kişinin çocuğunu devlet hastanesinde sünnet ettirdiği görülür. Bununla birlikte genel toplamın %94.3'ü ilk çocuklarında olduğu gibi son çocuklarını da ev, ev önü ya da bahçelerinde sünnet ettirmiştir.

Ana ayırım olarak belirlenen hane başkanı yaşına bağı olarak iki grupta konuşulan kişilerin yarı yarıya son çocuğun sünnetini diplomalı sünnetçiye yaptırdıkları saptanmıştır (Tablo:F-8). Yaşlı hane başkanlarında son çocuğun sünnetini diplomasız sünnetçiye yaptıranların oranı daha yüksektir (Grafik: 6).

Konuşulan kadınların %80'inin ilk çocuklarının sünnetinde hiçbir aşama yapılmamıştır (Tablo:F-9). Toplam dokuz kadının ilk çocuklarının sünnetinde sadece mevlüt okutulmuştur (Tablo:F-11).

İlk çocukta olduğu gibi konuşulan kadınların %82.9'unun son çocuklarının sünnetinde de hiçbir aşama yapılmamıştır (Tablo:F-10). Toplam altı kadının son çocuklarının sünnetinde yine sadece mevlüt okutulmuştur (Tablo:F-12).

Sünnet Tepeköy'de coşkulu, masraflı bir şekilde kutlanan bir olay değildir. Daha çok dini açıdan önemsenen ve yapılması gereken bir ritüel olarak kabul edilmiştir. Tablo: F-13 ve Tablo: F-14 incelendiğinde sünnette hediye ve para beklentisi içinde olunmadığı görülür. Tepeköy'de genel olarak sünnet kutlamalarında para-takı takma adetinin olmadığı söylenebilir.

Onuncu bölümde Tepeköy Halkının beslenme alışkanlıkları, kadınların beslenme konusunda sürdürdüğü adetler anlatılacaktır.